

Asia: VN/32207/2022

Hallituksen esitys etäyhteyksien edistämisestä oikeudenkäynneissä

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntonne yleisesti esityksestä

Kainuun käräjäoikeus kannattaa esitystä pitäen sitä perusteltuna. Esitys sujuvoittaa oikeudenkäyntimenettelyä ja mm. antaa keinoja turhien viivästysten välttämiseen. Etämahdollisuuksien lisääminen on perusteltu esityksessä varsin vakuuttavasti.

Mitä mieltä olette ehdotetuista pykälistä, jotka koskevat tuomarin osallistumista oikeudenkäyntiin etäyhteydellä (OK 2:15-16)?

Käräjäoikeus pitää ehdotettuja pykäläiä hyvinä ja tarpeellisina. Toki etäosallistumista tulee soveltaa maltilla, kuten on tarkoitettu. On kuitenkin tärkeää, että tuomarilla on tilannekohtaisen joustavuuden takaava keinovalikoima oikeudenkäyntiin osallistumiseen kaikki siihen vaikuttavat seikat huomioon ottaen. Perusteltu syy -kriteeri (OK 2:16) vaikuttaa sopivalta.

Mikä on mielipiteenne etäoikeudenkäynnin julkisuutta koskevasta pykälästä (OK 2:17)? Pidättekö asianmukaisena, että julkisuuden toteuttamisen keinot jätetään tuomioistuimen harkintaan?

Ei huomauttamista.

Mitä mieltä olette todistelun vastaanottamista etäyhteydellä koskevan momentin (OK 17:52.1) lisäedellytysten kumoamisesta?

Voidaan kumota esityksessä sanotuista syistä.

Mielipiteenne ilman näköyhteyttä tapahtuvaa kuulemista koskevista momenteista (OK 17:52.2-3)?

Ehdotus on perusteltu. OK 17:52.2:n uusi 4 kohta on hyvä lisäys, joskin, kuten esityksessä on tunnistettu, "keskeinen merkitys" voi ilmetä vasta kuulemisen yhteydessä.

Todettakoon, että pykälän 4 momentti on tarpeeton.

Mitä mieltä olette ehdotetuista oikeudenkäymiskaaren ja rikosoikeudenkäyntilain pykälistä, joiden nojalla asianosaisen osallistuminen oikeudenkäyntiin voitaisiin määrätä toteutettavan etäyhteyden välityksellä (OK 12:8.5 ja ROL 8:13.5)?

On tilanteita, joiden varalta näin on syytä säätää.

Mitä mieltä olette pakkokeinojen ja poissalon seuraamusten käyttöalan laajentamisesta koskemaan etäyhteydellä tapahtuvaa valmisteluistuntoa (OK 5:15 d ja ROL 7:14 a kumoaminen) ja kattamaan osallistumisen etäyhteydellä myös muualta kuin toisessa tuomioistuimessa tai muun viranomaisen luona (OK 12:8.4 ja ROL 8:13.4)?

Näin olisi johdonmukaista säätää osana ko. säännösten kokonaisuutta, vaikka poissaolon syytä voi olla välillä tosiaan vaikea yksiselitteisesti näissä tilanteissa todeta. Maantieteellisesti on eroja siinä, miten mahdollista on tarjota kuulemista toisessa tuomioistuimessa tai muun viranomaisen luona ja siten käyttää tähän keinoon sidottuja poissaolon seuraamuksia.

Mielipiteenne etäyhteyden käyttöalan laajentamiseen koskemaan tunnustamisoikeudenkäyntiä (ROL 8:13.5 kumoaminen)?

Voidaan laajentaa.

Onko teillä muuta lausuttavaa esityksen johdosta?

Valmisteluistunto tulisi olla jatkossakin - kaiken varalta - mahdollista toteuttaa myös pelkän puheyhteyden välityksin.

Rinnemaa Jyrki
Kainuun kärjäoikeus